

Kutatócsoportok Fóruma

2024.

13.00 KÖSZÖNTŐK
Zsolnai Anikó dékán és Aczél Balázs dékánhelyettes

13.10 – 14.00

ELSŐ KUTATÁSI PANEL: Most induló vagy folyamatban lévő kutatások bemutatása

A középiskolai tanárképzés intézményeinek deprofesszionalizációja a két világháború közötti Magyarországon

Garai Imre • *Történeti, Elméleti és Összehasonlító Pedagógiai Kutatócsoport*

Az előadás témája egy, az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíja által támogatott kutatás, amely a fővárosi tudományegyetem bölcsészka mellett működő középiskolai tanárképző intézetet és tanárvizsgáló bizottságot vizsgálja a hazai neveléstörténeti kutatásokban még nem alkalmazott elméleti megközelítésben. A professzió-elméletek a szakértelmiségi csoportok történetét általában egy egyenletes fejlődéstörténetként írják le, amelynek eredményeként a magasan kvalifikált szakértők egy terület felett teljes kontrollt tudnak kialakítani. A deprofesszionalizáció fogalma azonban azt segít pontosabban megragadni, hogy a fejlődés dinamikája hogyan változott, hiszen a kedvezőtlen társadalmi, politikai körülmények óhatatlanul befolyásolták a szakértői csoportok belső működését, kapcsolatukat az állammal és a társadalommal.

A tudósok affektív világa

Aczél Balázs • *Metatudomány Kutatócsoport*

A tudományt messze nem csak objektív, neutrális, racionális motívációk irányítják, a tudósok folytonos affektív dinamikában dolgoznak, melyről keveset beszélünk és még kevesebbet olvashatunk. A mindennapi munka során a publikációs és intézményi rendszer, valamint a szakmai közösség pozitív és negatív élmények forrása. E perspektivikus kutatás ezeknek az affektusoknak a kutatók életére és döntéseire való hatását célozza vizsgálni.

A szisztematikus privátoktatás-kutatás megindításának szükségessége és első lépései a magyar neveléstudományi kutatások terén

Győri János • *Árnyékotatás és Közoktatás Kapcsolata Kutatócsoport*

Az előadás 1-1 percben érinti, hogy miért elkerülhetetlen a szisztematikus árnyékotatás-kutatás megindítása Magyarországon, milyen kutatócsoportot hoztak létre ennek érdekében az ELTE PPK kutatói, és milyen nemzetközi és hazai munkálatokat indított meg a kutatócsoport a működésének megkezdése óta eltelt hónapok során.

Megastudy a boldogságnövelő stratégiák általánosíthatóságának és alkalmazhatóságának növelésére

Szászi Barnabás • *ELTE Viselkedéstudományi Labor*

A boldogságguruk és pszichológusok évtizedek óta szórják elénk

a boldogság titkát. A tanácsok pozitív hatása azonban kevésbé látványos. Ennek egyik oka, hogy valójában meglepően keveset tudunk arról, hogy az egyes boldogságnövelő intervenciók hogyan, mikor és kinél tudnák elérni a kívánt hatást. A kutatócsoport ezen csorbák kiküszöböléseként egy big-team-science projekt keretében próbál általánosítható válaszokat adni.

Az emlékezet ontogenezisének nyomonkövetéses vizsgálata mágneses rezonancia képkalkotással és viselkedéses módszerekkel

Keresztes Attila • *Élethosszon át tartó Emlékezetfejlődés Kutatócsoport*

A kutatócsoport három éven át tartó longitudinális kutatásában egészséges gyerekek alapvető emlékezeti folyamatokat megvalósító agyi hálózatainak egyéni belüli fejlődését tárja fel mágneses rezonancia (MR) képkalkotással, és teszteli a hipotézist, miszerint az emlékezet komponens folyamatainak fejlődése az azt megvalósító agyi hálózatok érését követi. Az első hullám 20%-ánál járó kutatás 100 négyéves gyereket követ nyomon évi egy MR és két viselkedéses ülésben 6 éves korukig. A kisfilm a kutatás motivációját, módszertanát és előzetes eredményeit villantja fel.

Az alvási orsók tér-idői mintázatának változása gyakorlás hatására

Kovács Ilona • *HUN-REN-ELTE-PPKE Serdülőkorú Fejlődés Kutatócsoport*

A kutatócsoport tagjai olyan alvási paramétereket kerestek, melyek összefüggésben lehetnek a procedurális tanulással. Egyszerű feladatokat gyakoroltattak a résztvevőkkel egy egész napon keresztül, akik a gyakorlást megelőző és az azt követő éjszakát a laborban töltötték. A kutatók ezalatt HD-EEG felvételeket készítettek a teljes éjszakai alvásukról. Azt találták, hogy a gyakorlás hatására az alvási orsók tér-idői mintázata megváltozott, a szerveződés mértéke pedig összefüggött a feladatokban mutatott teljesítménynövekedés mértékével. Ez az eredmény nemcsak az alvási orsók tanulásban betöltött szerepét hangsúlyozza, hanem a konszolidáció mechanizmusának leírásához is közelebb visz.

Fenntartható viselkedést és mérsékelt fogyasztást befolyásoló tényezők komplex vizsgálata

Buvár Ágnes, Varga Attila • *Fenntarthatóság és Pszichológia Kutatócsoport*

Az előadók egy kutatósorozatukat mutatják be, melynek első szakaszában a környezeti tudás, a természetkapcsolat, az öko-érzelmek (öko-szorongás, öko-bűntudat és öko-gyász), valamint a környezettudatos cselekedetek és szándékok közötti összetett kapcsolatrendszer tárják fel a magyar népesség reprezentatív mintáján (N = 1000). A továbbiakban egy szintén reprezentatív mintán tervezik felmérni a zöld fogyasztást és a mérsékelt fogyasztást előrelépő tényezőket, úgy mint erkölcsi értékek, materializmus, illetve a vásárlással kapcsolatos, implicit és explicit attitűdök.

Mennyi játék a túl sok? Elemzés a pszichológiai distressz alapján

(How much gaming is too much? An analysis based on psychological distress) angol nyelvű ea

Katz Dana • *Addiktológia Kutatócsoport*

Annak tisztázása érdekében, hogy a játékkal töltött hosszabb idő problémás-e és játékzavarhoz (GD) vezet-e, a kutatók két diagnosz-

tikai keretrendszer (Amerikai Pszichiátriai Társaság és az Egészségügyi Világszervezet) szerint vizsgálták a kapcsolatukat, valamint négy profilt hoztak létre a pszichológiai distressz különböző szintjei és a játékidő értékei alapján.

Pszichológiai intervenciók mesterséges intelligencia rendszerek számára

Kekecs Zoltán •

Viselkedéses Orvoslás és Kutatási Hitelesség Kutatócsoport

A Nagy Nyelvi Modellek (LLM-ek), mint például a ChatGPT, emberi tartalmak imitálásával tanulnak. Emiatt az imitációs tanulás miatt emberi tulajdonságokat vesznek fel és mutatnak a viselkedésükben. A prezentációban arról lesz szó, hogyan alkalmazhatjuk a pszichológia és az idegtudomány eszköztárát az LLM-ek működésének jobb megismerésére és irányítására.

EMIND „Werk”

Cserjési Renáta •

Integratív Neuropszichológia Kutatócsoport (Emind csoport)

A film rövid összefoglalót nyújt a csoportban jelenleg folyó kutatásokról a PhD-hallgatók rövid előadásában.

A mesterséges intelligencia pedagógiailag tudatos használata a felsőoktatásban – a Felsőoktatás- és Innovációkutató Csoport (FICS) aktuális kutatásai

Horváth László • *Felsőoktatás- és Innovációkutató Csoport*

Az előadás röviden bemutatja a FICS aktuális kutatás-fejlesztési projektjeit (egyéni innovációs kompetencia, Digitális Oktatási Kompetencia Központ keretében beadott projektek), majd részletesen ismerteti a januárban induló OTKA kutatás főbb céljait és kutatási szakaszait. Az OTKA kutatás a mesterséges intelligencia pedagógiailag tudatos használatának vizsgálatára irányul a felsőoktatásban. A kutatócsoport bemutatott kutatásaihoz, fejlesztéseihez kapcsolódóan keresi az együttműködési lehetőségeket más kutatócsoportokkal.

Erasmus GAP: A mobil és nem-mobil hallgatók közötti szakadék feltárása

Erdei Luca Alexa • *Szervezeti és Munkahelyi Tanulás Kutatócsoport*

A 2024 elején induló Erasmus GAP elnevezésű K+F+I projekt célja, hogy azonosítsa és az intézményi döntéshozók számára tudatosítsa azokat a tényezőket, amelyek segítik vagy gátolják a hallgatói mobilitásban való részvételt a COVID-19 járvány utáni időszakban. Ennek ismeretében a felsőoktatás jobb, célzottabb stratégiákkal, ösztönzőkkel segítheti a nemzetközi mobilitásba bekapcsoló hallgatók számának növekedését. A projekt első lépéseként az ELTE PPK FTI OWIL kutatócsoportjának tagjai egy átfogó szakirodalmi feltárást és egy kevert módszertanú adatfelvételt végeznek, melynek keretében számos EU-s felsőoktatási intézmény hallgatóira és az intézményi cselekvési tervekhez vonatkozó adatokat gyűjtöttek, előkészítve ezzel a projekt további, interaktív platformfejlesztésre irányuló szakaszát.

14.00 – 14.40

KÁVÉSZÜNET, E-POSZTER SZEKCIÓ

A szakmai gyakorlat munkaerőpiaci „haszna”

Csehné Papp Imola • *A Munkaerőpiac Új Kihívásai Kutatócsoport*

Az egyetemi szakmai gyakorlat kutatása több országban emelkedő trendet mutat, Magyarországon azonban kevésbé elterjedt. Ezt a hiányt pótolja a kutatócsoport közgazdász hallgatók körében készült kérdőíves vizsgálata. Eredményeik szerint nem függ össze, hogy milyen hallgatói skillek fejlődtek az egyetemi oktatás során azzal, hogy milyen típusú munkát szeretnének végezni a hallgatók a szakmai gyakorlat alatt. Kiderült az is, hogy a munkahelyen fejlesztésre váró soft skillek és az egyetemen megszerezett soft skillek között csak véletlenszerű az összefüggés. Az eredmények oktatáspolitikai hozadéka, hogy a felmért skillek, illetve a feltárt szakadék ismeretében ajánlások is megfogalmazhatók a képzési és kimeneti követelmények módosításához, amely a munkáltatói igényekre jobban reagáló képzési struktúrák kialakítását is lehetővé teszi.

Legjobb gyakorlatok a statisztikai elemzésben

Krajcsi Attila • *Matematikai Megismerés Kutatócsoport*

A kutatás néhány gyakori, de kevésbé egyértelmű elemzési megoldásra fókuszál. Többek között vizsgálja, hogy miért 80% vagy más érték az erő az erőelemzésnél; miért lehet/nem lehet egy mérés után az erőt kiszámolni; mire jó/nem jó a ferdeség és a csúcosság; mennyivel könnyebb/nehezebb priorokat beállítani bayesiánus hipotézis tesztnél, mint hatásnagyságot megadni frekventista hipotézis tesztnél vagy hogy miért nem paradoxon a reliabilitás paradoxon.

Az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet (volt) dolgozóinak retrospektív kvalitatív vizsgálata

Dobai Attila Marcelián, Dúll Andrea •

Környezetpszichológia Kutatócsoport

Jelen vizsgálat félig strukturált interjúk és tartalomelemzés segítségével kívánja feltárni az OPNI egykori dolgozóinak visszaemlékezéseit, téri és perceptuális emlékezetét, az egymás közötti és az épített környezethez való viszonyait. A hely géniusza különleges, a mai napig összetartó erő a volt munkatársak között, az egyéni történetek összefűzik őket. Habár 2022-ben megjelent egy kötet visszaemlékezésekből, ennek anyagaiból hiányzik a szakdolgozói narratíva. A kutatócsoport célja ezért, hogy egy interdiszciplináris közösség olajozott működését, valamint a személyközi viszonyok sajátosságait is bemutassa, és egy maradandó interjúkötetet hozzon létre az elkészült anyagból.

Procedurális emléknymok konszolidációja 7 és 76 éves kor között

Tóth-Fáber Eszter • *Emlékezet, Nyelv és Idegtudomány Kutatócsoport*

A kutatás célja a procedurális memóriakonszolidáció vizsgálata volt 7 és 76 éves kor között, keresztmetszeti elrendezésben. Sikeres volt az előhívás mindegyik életkori csoportban, továbbá nem volt különbség az életkori csoportok között.

Új utak a szocialitás fejlődésének kutatásában

Egyed Katalin, Király Ildikó, Szalai Gerda •

Társas Elmék Kutatócsoport

A poszter két induló kutatást mutat be közös keretben. Az egyik a Lendület pályázat támogatását élvező, az emlékezetfejlődésben az emlékező beszélgetések szerepét bemutató kutatás; a másik pedig a szülői mentalizáció fejlődést támogató szerepét járja körül.

A magyar nyelvű ASMR-15 kérdőív validálása

Sóvágó Lilla •

Testi Érzetek és Érzelmek Pszichofiziológiája Kutatócsoport

Az ASMR (autonóm szenzoros meridián válasz) egy olyan sajátsgos szenzoros élmény, melynek során különböző auditív és/vagy vizuális ingerek sajátos testi érzetet váltanak ki, tipikusan fejtetői bizsergést. A jelenség egyre népszerűbb videómegosztó platformokon, sokan stresszcsökkentésre használják. Az ASMR vizsgálata azonban még nincs magyar nyelven elérhető kérdőív.

Tanulási térértelmezések szerepe a fenntarthatóság pedagógiájában

Szőcs Levente Álmos •

Fenntarthatóság és Pszichológia Kutatócsoport

A kutatók előadásukban a tanulási környezetet olyan komplex és dinamikusan változó rendszerként értelmezik, amelyben szituációként változik a kapcsolat környezetünkkel. A tanulási környezet tervezett és nem tervezett tanulásalakító tényezőit kvantitatív és kvalitatív módszerekkel vizsgálják, amelyek az egyéni tanulási térértelmezések vizualizációját teszik lehetővé, és vizsgálatára is alkalmasak. A térértelmezések hozzásegítenek ahhoz, hogy pontosabban megértsük a tanulást támogató és akadályozó tényezőket az iskolarendszerben, amely nélkülözhetetlen elem a diákok természetkapcsolat kialakításában, és egyben a fenntarthatóságra nevelés egyik legfontosabb színtere.

Rekreáció szakon végzetek képzési és pályaképe

Magyar Márton, Gósi Zsuzsanna •

Sport- és Rekreációmenedzsment Kutatócsoport

A szakemberek sporttudományi képzési területen évek óta nyomon követik a hallgatók diploma utáni elhelyezkedési lehetőségeit. Az előadás során a kutatók rekreáció szakos hallgatókra fókuszálva mutatják be az eredményeiket, melyek segítenek saját képzéseik továbbfejlesztésében is.

Kutatások az oktatás különféle szintjein jog- és neveléstudományi nézőpontból

Rónay Zoltán • *Oktatás-Jog-Pedagógia Kutatócsoport*

Az elektronikus poszter a kutatócsoport tudományos portfóliójába enged betekintést néhány folyó és egy tervezett kutatáson keresztül. Ez a portfólió két nagy témakört ölel fel: egyrészt a közoktatás szintjén (óvodától iskoláig) a gyermekek, tanulók, pedagógusok, szülők joghoz való viszonyát, jogi szemléletformálását, jogosultságkultúráját, jogtudatosságát (ezzel három doktori kutatás foglalkozik, illetve egy régóta tervezett, ismét benyújtani kívánt OTKA kutatás); másrészt az akadémiai szabadság témakörét, amelyben a kutatócsoport vezetője részvételével zajló kutatások egyre erősebb nemzetközi visszhangot váltanak ki, elismertségük egyre jelentősebb (lásd pl. az Európai Parlament, jelenleg pedig az Európa Tanács számára végzett nemzetközi szakértői tevékenység).

Etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek társadalmi inklúziójának lehetőségei és eszközei európai kontextusban

Kassai Réka, Madár Lili • *Kognitív Fejlődés és Oktatás Kutatócsoport*

A kutatócsoport egy hároméves Erasmus partnerség keretében indít vizsgálatosorozatot. Ennek keretében jelenleg egy szisztematikus irodalomáttekintés során tanulmányozza az Európában megvalósuló társadalmi inklúzióra irányuló intervenciós programokat, szeptembertől pedig három országban (Magyarország, Portugália, Málta) vizsgálja egy általános iskolás korosztály számára kidolgozott inkluzív pedagógiai módszer megvalósíthatóságát.

Az instrukciók szerepe a hamis vélekedésű beszélgető partnerekkel való kommunikációban: Társas N400

(The Role of Instructions on Belief Tracking During Communication: Social N400)

Feride Belma Bumin • *Nyelv és Agy Kutatócsoport*

Forgács és mtsai. szerint a szemantikai rendszer mentális természetű lehet, ezáltal lehetővé téve, hogy a beszélgető partnerek nyomon kövessék egymás szándékait, céljait. Kutásaikban egy hamis vélekedés paradigmát teszteltek, ahol egy tárgyat egy másik, eltérő kategóriájú tárgyra cseréltek, majd a megfigyelő partner szempontjából tévesen nevezték meg azt. Elektroenkefalográfiás (EEG) kutatási eredményeikben a résztvevők egy társas N400 hatással reagáltak, amikor a teremben lévő másik hallgató szemantikai eltérést tapasztalt, akkor is, amikor ők maguk nem tapasztaltak hasonló eltérést. A kísérleti feltételeket a résztvevőknek adott utasítások manipulálásával módosították. Az eredmények azt mutatták, hogy a résztvevők nem váltottak ki társas N400-at, ha nem voltak utasítva arra, hogy kövessék a másik perspektíváját. Jelen kutatás célja ugyanezen hamis vélekedés paradigma tesztelése, de ezúttal kategórián belüli tárgyakkal.

Az álomérzelmek és az alvászminőség összefüggései a szubjektív kognitív hibázással időskorban

Tomacsek Vivien • *Alvás, Álom és Kogníció Kutatócsoport*

Nemcsak a rossz alvászminőség és az érzelemszabályozási nehézségek, de az időskori rémálmok is előrejelzik a későbbi kognitív hanyatlást. A kutatók arra voltak kíváncsiak, hogy egy hétnapos alvászvizsgálat során a résztvevők kognitív hibázásainak percepciója összefügg-e a rémálmok jelenlétével, az álom- és reggeli érzelmekkel, illetve az objektív és szubjektív alvászminőségükkel.

Hogyan mérjük gyermekkorban ruminációt? Fókuszban a képes rumináció interjú

Szóke Júlia •

Személyiség, Egészség és Érzelemszabályozás Kutatócsoport

A rágódásban megélő egyéni különbségek már kisiskoláskorban is detektálhatók. A rágódás mérése azonban ebben a korosztályban nehéz az önkítöltős kérdőívek korlátozott alkalmazhatósága miatt. A képes rumináció interjú ezt a nehézséget hidalja át négy prototipikus szituáció bemutatásával. A poszter az ezzel a módszerrel szerzett első tapasztalatokat mutatja be.

A COVID-19 járvány hatásai serdülőkorú fiatalok életmódjára és jóllétére

Németh Ágnes, Várnai Dóra, Horváth Zsolt, Sebestyén Edit •

Iskoláskorú Gyermekek Egészségmagatartása Kutatócsoport

Hogyan hatott a COVID-19 járvány a magyar fiatalok életére és egészségére? Alátámasztják-e más adatok a fiatalok észleletét

a járvány hatásairól? Hogyan értelmezhető a pandémia fiatalokra gyakorolt hatása nemzetközi kitekintésben? – a kutatócsoport ezekre a kérdésekre kereste a választ a WHO-val együttműködésben zajló kutatása keretében.

A távolléti oktatás narratívái európai tanárok körében

Kopp Erika • *Oktatási Intézmény- és Programfejlesztés Kutatócsoport*

A poszter az előző évben lezárult Rapide projekt eredményeit mutatja be. A projekt olyan interaktív online felület kidolgozására irányult, amely a pandémia során az egyes résztvevő országokban kialakított iskolán kívüli támogatási formákat teszi közzé. A projekt másik célja volt, hogy interjúk segítségével feltárja a pandémiához kapcsolódó iskolai megküzdési folyamatokat.

Sportoló és nem sportoló serdülők gerincének vizsgálata

Szigethy Mónika •

Mészáros János Alkalmazott Terhelésélettan Kutatócsoport

A kutatócsoport a sportoló és a nem sportoló serdülők gerincének fiziológiás állapotát, valamint a hanyag tartás és a tartási gyengeség közti kapcsolatot vizsgálta. A sportolási szokásokat kérdőív, a gerinc állapotát a Spinal Mouse eszköz segítségével mérték fel.

Az anya-gyerek szinkronitás vizsgálata

Varga Katalin • *Humán-interakció Kutatócsoport*

A kutatócsoport az ún. „still face (SF)” helyzetben vizsgálja az anya-baba (3-6 hó) diádokat. A viselkedéses jellemzők mellett fiziológiai (HRV) mutatókat is regisztrálnak. Céljuk a szülés-születés körülményeinek és az SF helyzetben jelentkező szinkronmutatók összefüggéseinek feltárása.

14.40 – 15.30

MÁSODIK KUTATÁSI PANEL: Az elmúlt egy évben publikált, nemzetközi visszhangot kiváltó kutatási eredmények bemutatása

Számítógépes adaptív tesztelés – szerethető módon

Kovács Kristóf • *Kognitív Képességek Kutatócsoport*

A számítógépes adaptív tesztelés során egy algoritmus minden válasz után megbecsüli a képességszintet, és ennek megfelelően választja ki a következő teszt-ítemet egy itembankból úgy, hogy a megoldás valószínűsége mindig 50% körül legyen. Vagyis a hagyományos papír-ceruza tesztektől eltérően mindenki más, egyéni feladatsort old meg, és mindenki nagyjából ugyanannyi helyes választ ad képességtől függetlenül, szemben a hagyományos tesztekkel, ahol a képességszint egyenesen arányos a helyes válaszok számával. A számítógépes adaptív tesztelés gyors és hatékony módszer, ugyanakkor a felhasználó számára frusztráló lehet az 50% körüli teljesítmény. Az előadás bemutat egy kutatást,

amelyben azt vizsgálták, hogyan lehet az 50%-os sikerarányt úgy növelni, hogy ne romoljanak a teszt pszichometriai paraméterei.

A vezetői identitás fejlődéséhez kapcsolódó krízishelyzetek vizsgálata

Szathmári Edit • *Szervezet- és Vezetépszichológiai Kutatócsoport*

A vizsgálat arra kereste a választ, hogy milyen módon facilitálják a krízishelyzetek a vezetői identitás kifejlődését azokban az esetekben, amelyekben a vezetői szerepek gyökeres megváltoztatása szükséges.

A magyar közösségi rádiózás társadalmi, politikai és oktatásban betöltött szerepe

Velics Gabriella •

Alternatívák a Közösségek, Média, Oktatás területén Kutatócsoport

A hazai közösségi rádiózást vizsgáló kutatás 2022 októberében készített interjúk alapján két budapesti állomásra, a Tilos Rádióra és az EPER Rádióra összpontosít. Az eredményeket összefoglaló tanulmány Lengyelországban jelent meg, amelyben a szerzők feltárják a rádiók egyedi jellegzetességeit, kitérnek az önkéntesek munkájára és a fenntarthatósági kihívásokra. A kutatás során a Vinod Pavarala (UNESCO Chair on Community Media) és indiai munkatársai által fejlesztett 'The Community Radio Continuous Improvement Toolkit' szempontjait követték a magyar helyzetre adaptálva.

A gyermekkori Pszichés Zavarok Kutatócsoport bemutatkozó kisfilmje

Balázs Judit, Horváth Lili Olga, Szentiványi Dóra, Cseh Rebecca, Farkas Bernadett Frida, Anna Paula Freitas Brandao, Garas Péter, Kirsten Buist, Ellen-ge Denton, Paul Plener, Roszik-Volovik Xénia, Gyimesi Benedek, Győri Dóra, Kollárovcis Nóra, Miklós Martina, Torzsa Tímea, Velő Szabina, Susan Young • A kisfilmet készítette: Roszik Gergely •

Gyermekkori Pszichés Zavarok Kutatócsoport

A Gyermekkori Pszichés Zavarok Kutatócsoport tagjait, témáit, együttműködéseit, valamint munkájuknak eredményeit és értékrendjüket mutatja be a videó.

A kollektív cselekvés pszichológiai mozgatórugói és társadalmi következményei

Gáti Éva • *Társadalmi Csoportok és Média Kutatóműhely*

A kutatóműhelyben kérdőíves és kísérleti módszerekkel számos kutatás foglalkozik a saját csoportért, illetve más társadalmi csoportokért végzett kollektív cselekvés kérdéseivel. Többek között azt vizsgálják, hogy a csoporthoz tartozás különböző aspektusai, az énfókuszú és társadalmi fókuszú motivációk, a különböző csoportérzelmek miként készítenek embereket arra, hogy kiálljanak saját csoportjuk vagy más elnyomott, hátrányos helyzetű csoportok jogaiért. Ugyanakkor a csoport azt is vizsgálja, hogy a különböző motivációkból végzett cselekvések végső soron hogyan járulnak hozzá vagy akadályozzák a tényleges társadalmi változást.

Az épített történeti környezetek konnotatív jelentésének mérése: műemléki szakértők és nem szakértők jelentésdimenzióinak feltárása

Fogarasi Barbara • *Környezetpszichológia Kutatócsoport*

Az épített környezet gyakran nem tudatosuló módon van jelen, befolyásolva aktuális érzelmi állapotunkat, viselkedésünket, jóllétün-

ket. Máshogy viszonyulnak ugyanakkor a műemlékek állagmegóvásával, továbbélésének biztosításával foglalkozó szakemberek és azok a nem szakértők, akik az épületekhez a mindennapi életben átélt értékeket és jelentéseket társítanak. Előadásukban a kutatók két csoportot (műemléki szakértők és laikusok) hasonlítanak össze a saját fejlesztésű, műemlékekre vonatkozó skálájuk eredményeinek segítségével.

Most induló vagy folyamatban lévő kutatások bemutatása

Virtuális Világok, Valós Kreativitás: egy immerzív virtuális valóságban megvalósuló kreativitásfejlesztő kísérlet eredményei

Bereczki Enikő Orsolya •

Pedagógiai Innovációk és Társadalmi Esélyek Kutatócsoport

Az előadás egy randomizált fejlesztő kísérlet eredményeit mutatja be, amely egyedülálló módon egy, az immerzív virtuális valóságban megvalósuló kognitív megközelítést alkalmazó kreativitásfejlesztő tréning hatásait vizsgálta egyetemi hallgatók körében.

Fiatal játékosok lemorzsolódása a csapatsportokban

S. Kassay Lili Andrea • *Reziliencia, Sportági Stratégiák Kutatócsoport*

A 6-18 éves kor közötti játékosok sportági képzése-nevelése során a fiatal sportolók különböző okok miatt, de abbahagyják vagy az adott sportág üzését, vagy magát a rendszeres sportolást. Vannak a sportági képzési rendszeren túlmutató okok, de olyanok is, amelyek a rendszeren belül keletkeznek. A kutatássorozat ezeket a képzési rendszeren belül megjelenő jelenségeket és azok érintettjeit tárja fel.

Romák a család- és munkaerőpiaci politikai diskurzusokban (2010-2023)

Vidra Zsuzsanna •

Interkulturális Pszichológiai és Pedagógiai Kutatócsoport

Melyek azok a főbb, a roma kisebbséget érintő munka- és családpolitikai lépések, amelyeket megváltoztattak vagy végrehajtottak a vizsgált időszakban (pl. a hagyományos családmódel diszkriminatív megerősítése, juttatások és különféle támogatások nyújtása a magas szocioökonómiai státuszú, több gyermeket nevelő családoknak és az alacsony státuszú és roma családok érdemesség/érdemtelenség alapján történő kirekesztése)? Milyen diskurzusokat tudunk azonosítani, és hogyan jelenik meg ezekben a diskurzusokban a roma kisebbség? Milyen hatással vannak a diskurzusok a politikai döntéshozatalra, és hogyan befolyásolja a politikaalkotás a diskurzusokat? – ezeket a kérdéseket vizsgálja a munkacsoport új kutatása.

Data Science megoldások a készségfejlesztésben

Veres-Székely Anna • *Adaptáció Kutatócsoport*

Kutatócsoportunkban Data Science módszereket felhasználva keressük a korai készségfejlesztés új útjait. Az 5-6 éves gyermekek számára tervezett szenzortechnológián alapuló csoportos játékokban a gyermekek egyéni visszajelzést kapnak a viselkedésük valós idejű elemzése alapján. Célunk egy olyan készségeket felmérő és fejlesztő program megvalósítása, mely az iskolaérettséghez vezető út fontos mérföldköve lehet.

A fiziológiai arousal szerepe az érzelmi reakciók intenzitásában

Nagy Tamás • *Stressz és Érzelmek Kutatócsoport*

Egy duplavak laboratóriumi kísérletben 371 résztvevő koffeint vagy placebo kapott. Ezután figyelmi feladatot kellett megoldaniuk, illetve egy pozitív, negatív vagy semleges érzelmet kiváltó videót kellett megnézniük. A kutatók arra voltak kíváncsiak, hogy a koffein megváltoztatta-e a figyelmi teljesítményt és az érzelmi reakció intenzitását.

Hitmegélés középiskolások körében vallás-szociológiai és -pszichológiai megközelítésben

Fábri György • *Társadalmi Kommunikáció Kutatócsoport*

A szakemberek két kutatási hullámban vettek fel nagymintás adatokat a Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott középiskolákban. Az eredményeket a hitmegélés szociológiai, teológiai és pszichológiai vonatkozásai alapján elemezték.

15.50 – 16.50

WORLD CAFÉ – A tudomány művelésének emberi és érzelmi oldala Varga Katalin moderálásával

TÉMA: Hogyan küzdenek meg a kutatók a munkából fakadó napi érzelmi behatásokkal (pl. sikertelen pályázás, visszautasított cikkek vagy éppen pozitív helyzetek)? Fel voltak-e készülve a pályának erre az oldalára? Az utánpótlásképzésben fel tudják-e készíteni a fiatalokat arra, hogy mikkel és hogyan kell majd megküzdeni?

4-5 fős csoportokban kerekasztal-beszélgetések egy-egy asztalgazda irányításával. Húsz perc után asztalcserre lehetősége, majd a kiscsoportos beszélgetéseket követően az egyes asztalgazdák röviden bemutatják a többieknek, milyen következtetésekre jutott az adott asztaltársaság.

16.50 **ZÁRSÓ**
Aczél Balázs dékánhelyettes